

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADSKO VIJEĆE

Broj:
Sarajevo, __.__.2023. godine

Na osnovu člana 31. stav (1) tačka b) i člana 77. stav (1) Statuta Grada Sarajeva („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj 7/23), Gradsko vijeće Grada Sarajeva, na __. sjednici održanoj dana __.__.2023. godine, primilo je k znanju

Informaciju o provođenju Plana Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane 2023.-2026. godina

PREDSJEDAVAJUĆI GRADSKOG VIJEĆA

Jasmin Ademović

Grad Sarajevo
City of Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
GRADONAČELNICA

INFORMACIJA
O PROVOĐENJU PLANA GRADA SARAJEVA ZA PREVENCIJU I SMANJENJE
OTPADA OD HRANE I GUBITAKA HRANE 2023.-2026. GODINA

Predlagač: Gradonačelnica

Obradivač: Gradska služba za održivi razvoj

Sarajevo, decembar 2023. godine

Adresa: Hamdije Kreševljakovića 3
71000 Sarajevo, BiH
Tel: +387 33 407 443
Fax: +387 33 208 341
Email: grad@sarajevo.ba
Web: www.sarajevo.ba

I UVOD

Procjene pokazuju da u Bosni i Hercegovini dnevno na deponiji završi cca. 500 tona otpada od hrane. Na temelju istraživanja, zaključeno je da više od 12% dnevnog odlaganja otpada u Kantonu Sarajevo čini otpad od hrane. S druge strane, više od 20% stanovništva u BiH živi na ili ispod apsolutne linije siromaštva.

Otpad od hrane je složen globalni problem koji donosi vrlo ozbiljne socijalne, ekološke i ekonomske posljedice koje su međusobno povezane. Zbog toga otpad od hrane zaslužuje stepen prioriteta i pažnju relevantnih aktera za sprovođenje efektivnih mjera koje osiguravaju smanjenje otpada i gubitaka od hrane.

Primijetivši kako je pitanje otpada hrane veoma bitna tema o kojoj se premalo priča, Grad Sarajevo je, u saradnji sa Accelerator Lab UNDP BiH, u 2022. godini započeo aktivnosti na ovu temu. Organizovana je panel diskusija na kojoj su učestvovali stručnjaci iz ove oblasti, a jedan od zaključaka panela je da se o temi otpada od hrane treba više govoriti, te na taj način podizati svijest građana o mogućim rješenjima kako bi se spriječilo stvaranje otpada od hrane i kako bi se spriječile neželjene posljedice koje mogu nastati.

Provedene aktivnosti ukazale su na potrebu da se pristupi izradi jednog strateškog dokumenta za Sarajevo koji će dati okvir za konkretne mjere i aktivnosti kojima će se uticati na problem otpada od hrane. S tim u vezi, Gradsko vijeće Grada Sarajeva, u novembru 2022. godine na svojoj 21. sjednici, usvojilo je Plan Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane 2023.-2026. godina.

Aktivnosti provedene u oblasti otpada od hrane

Grad Sarajevo je raspisao Javni poziv za projektne prijedloge usmjerene na ispunjenje mjera iz Plana Grada Sarajevo za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane. Tri udruženja odgovorila su na ovaj poziv s projektnim prijedlozima koji imaju za cilj unaprjeđenje upravljanja otpadom od hrane i povećanje svijesti o ovoj temi.

Kao rezultat javnog poziva bit će organizovan događaj za mlade pod nazivom Eco Buzz, kao uvodni događaj za Climathon koji je predviđen da se održi u Sarajevu na proljeće. Ovaj događaj ima za cilj podizanje svijesti o specifičnom problemu otpada od hrane i zaštite okoliša, s posebnim naglaskom na mlade – srednjoškolce i studente. Nakon Eco Buzz-a uslijedit će i finalno takmičenje u vidu prvog Climathon-a u Sarajevu. Veliki fokus će se staviti na vidljivost i promociju događaja, a očekuje se da će veliki broj mladih uzeti učešće u ovom takmičenju, tako da će se postići višestruki rezultati koji će doprinijeti realizaciji više mjera iz Plana Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane.

Također, u sklopu aktivnosti vezanih za objavljeni javni poziv, bit će provedeno istraživanje koje će obuhvatiti podatke iz četiri gradske općine. Cilj istraživanja je identificirati mjere koje su građanima najprihvatljivije kada je u pitanju upravljanje otpadom od hrane. Pored toga, građanima će biti dostupni promotivno-edukativni video klipovi u trajanju do 60 sekundi. Video klipovi će služiti kao alat za objašnjavanje ključnih pojmova vezanih za temu javnog poziva, uz prikazivanje rezultata pomenutog istraživanja, time pridonoseći edukaciji i podizanju svijesti o problemima vezanim za otpad od hrane.

Kampanja „Niko gladan, niko sam“

Grad Sarajevo je i dio radne grupe inicijative „Niko gladan, niko sam“ koju provodi Fondacija Mozaik u saradnji s drugim organizacijama i fondacijama, a odnosi se na oslobađanje donacija hrane od PDV-a.

Početkom oktobra 2023. godine organizovana je prva koordinirana donacija hrane oslobođene PDV-a. To je najveći plod uspjeha ubran nakon četiri godine intenzivnog rada i zagovaranja izmjene zakona o PDV-u kako bi se ukinuo porez na doniranu hranu.

Kampanja „Niko gladan, niko sam“ ujedinila je dobro u Bosni i Hercegovini koje je potvrdilo da su zajednički ciljevi i pozitivne vrijednosti važniji i veći od podjela duboko ukorijenjenih u bh. društvo. Uspjeh ove kampanje treba biti poticaj za druge zajednice i društva da se aktivno angažuju u borbi za bolju budućnost. Ova kampanja je svjetionik nade i podsjetnik da svako društvo ima potencijal za rast i razvoj, a da solidarnost i saradnja mogu dovesti do pozitivnih promjena koje će utabati staze kakvima možemo koračati u humaniju budućnost.

III ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

U konačnici, Plan Grada Sarajeva za prevenciju i smanjenje otpada od hrane i gubitaka hrane za period od 2023. do 2026. godine predstavlja značajan korak prema održivijem i odgovornijem društvu. Globalni problem otpada od hrane prepoznat je kao hitan izazov, a inicijativa Grada Sarajeva usmjerena je na konkretno djelovanje s ciljem postizanja značajnih socijalnih, ekoloških i ekonomskih promjena.

Sudjelovanje udruženja u javnom pozivu, organizacija događaja poput Eco Buzz-a i Climathona, te provedba istraživanja o prihvatljivosti mjera od strane građana, predstavljaju konkretna postignuća koja će doprinijeti ostvarivanju ciljeva Plana. Ova inicijativa ne samo da rješava problem otpada od hrane, već i aktivno pridonosi smanjenju siromaštva, posebno među mlađim generacijama.

Kroz promociju svijesti putem video klipova i sudjelovanje u radnoj grupi inicijative „Niko gladan, niko sa“, Grad Sarajevo pokazuje predanost održivom razvoju i unaprjeđenju kvalitete života svojih građana. Očekujemo da će provedba ovih mjera donijeti pozitivne promjene u ponašanju građana i pridonijeti smanjenju negativnih utjecaja otpada od hrane na društvo, okoliš i ekonomiju, te smanjenju procenta osoba koje žive ispod linije siromaštva, posebno u vrijeme poskupljenja osnovnih životnih namirnica.

Grad Sarajevo, kroz aktivnu participaciju i angažman, postavlja primjer drugim zajednicama u regionu i šire kako zajedničkim snagama možemo stvoriti održivije okruženje za sadašnje i buduće generacije.